

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

Az írás művészete.

Vidéki ismerőseinél volt látogatóban a negyvenéves írói jubileum ünnepléseinek oly váratlanul áldozatul esett Mikszáth Kálmán.

A család szakácsnéja, a ki sokat hallott a nagy palóczról és annak műveiről, szeretett volna vagy egyet olvasni belőlük. Megkérte tehát Mikszáthot, adná neki oda egy elbeszélését elolvasásra. Mikszáth mosolyogva tett eleget a kívánságnak s odaadta egyik szép palócznovelláját az irodaloméhes szakácsnénak.

Másnap a konyhában zsémbel a szakácsné az asszonyával:

— No hiszen nagyra lehetnek nagyságáék a Mikszáthjokkal; ez az a híres írói tudomány? hiszen így én is le tudnám írni azt a palócz történetet.

A jámbor, nem gondolta, hogy éppen ezzel monlotta a legideálisabb kritikát Mikszáth írói talentumáról. Mert úgy írni, hogy közvetlenségünkkel az egyéniséget magunkkal ragadjuk, hogy az olvasó — beleélve magát az olvasmányba — természetesenek és önmaguktól értődőknek találja az írás minden szépségeit és nehézségeit: az nagy, igen nagy művészet.

Az a legművésziességű írásmű, a mely úgy van megírva, hogy azt mindenki megérti, mindenki átérzi s azt mondja rá:

— Hiszen így én is tudok írni!...

Mikszáth arra is tanitgatta meghitt embereit, hogy hogyan kell írni:

— Keresni kell valami derék, egyszerű, józan magyar embert. A ki okos is, becsületes is, egyenes és megbízható ítéletű. S akkor úgy kell írni, mintha Pörge András-sal vagy Kerekes Jánossal beszélgetnénk. Ha Pörge András vagy Kerekes János bólogat hozzá a fejével, akkor bizonyos, hogy jót és jól írtunk.

Ritka az úgynevezett született írói tebenség. Az író — rendszerint — nem születik (mint a költő), hanem lesz. Lesz pedig a gyakorlat, a tapasztalat, a tanulás és önművelődés által. Mert gyakorlat teszi a mestert s a mit nem gyakorlunk folytonosan és szorgalmasan, azt nem tökéletesítjük, sőt mihamar el is felejtjük.

Képzelőtehetséggel — ki többel, ki kevesebbel — éles mindnyájan rendelkezünk; ebben tehát nem szenvednénk

hiányt. Hanem azután a képzelet alkotta eseményeket — gyakran a valóban megtörténteikkel egybeszőve — akként leírni, hogy az természetesnek, megtörténtnek (vagy legalább is megtörténhetőknek) tekintessék s anellett a leírtak természetéhez simuljon és idomuljon a nyelvezet választékossága: erre már vajmi kevés választottja a muzsínak képes.

Nem fejtegetem tovább az írásművészet nehézségeit, ráterek a tárgyra. Voltaképen a lapunkat közleményeikkel felkereső legénységi bajtársaimnak írok ezuttal első-sorban és különösképen.

Valami olyan középutját szeretném eltalálni a nyelvtani és iránytani dolgozatnak, melylyel a hasznost a kelle-messel összekötve oktatra szórakoztatnám (vagy ha jobban tetszik szórakoztatva oktatnám) őket, anélkül hogy unalmassá válnék.

Legénységi bajtársaimat (ill. mindig és csak azokról beszélek, a kik ezikkeikkel, közleményeikkel, kérdő leveleikkel lapunkat felkeresik) irmodor tekintetében három csoportba osztályoznám:

az első csoportban szerepelnek azok, a kik nem tudnak és soba nem is fognak tudni egy közleményt vagy csak egy hosszabb levelet is helyesen és szabatosan megfogalmazni (ezekkel hamar elkészülök);

a második csoportba sorolnak azok, a kik nem tudnak, de idővel megtanulhatnak helyesen fogalmazni;

végül a barmadik csoportba tartoznak azok, a kik otthonosak a fogalmazásban de (szerkesztői szemüveggel mérlegelve irmodorukat) nekik sem árt a nyelvtani és iránytani szerkezetet illetőleg egyet-mást megszívlelni.

Gondolatokat, megtörtént — vagy képzelt — eseményeket szabatosan, érthetően és időszerinti sorrendben papírra vetni: ez az iránytani alapszabálya dióhéjban.

A nyelvezet választékossága és gördülékenysége szoros kapcsolatban áll ugyan az előbbivel, de azért más elbírálás alá tartozik.

Azok az események és dolgok, a melyekről mi írunk, nem olyan természetűek, hogy már három lépésről érezzék rajtok a bölcselkedés és az elvont fogalmak elméletének illata. Ellenkezőleg! Tanulmányaink tárgya az életből van merítve s így kívánatos és magától értetődő, hogy azok leírásánál is a természetes irmodort

Első magyar vill. erőre berend. hangszer-gyár honvédség, valamint a m. kir. csendőrség szerződött szállítója és a Lengyel Akadémia házi hangszerkészítője, az Ocskai és a szabadalmazott Rákóczi tárogató feltalálója Budapest, Lánoshid-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2. Ajánlja saját gyárában készült összes vonós és fúvó hangszereit és alkatrészeket. Harmonikák erős elpusztíthatatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása olcsón eszközöltnék. Arjegyék minden hangszerről külön küldetik. Magyarország legnagyobb vonós és fúvós hangszerek gyára. 6

STOWASSER JÁNOS

osátsári és királyi udvari szállító, a os. és kir. közös hadsereg, a m. kir.

akadémia házi hangszerkészítője, az Ocskai és a szabadalmazott Rákóczi tárogató feltalálója Budapest, Lánoshid-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.

Ajánlja saját gyárában készült összes vonós és fúvó hangszereit és alkatrészeket. Harmonikák erős elpusztíthatatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása olcsón eszközöltnék. Arjegyék minden hangszerről külön küldetik. Magyarország legnagyobb vonós és fúvós hangszerek gyára. 6

Magyarország legnagyobb vonós és fúvós hangszerek gyára. 6

(stylus) az egyszerű és keresetlen szavakat és kifejezéseket használjuk s emellett az előadást lehetőleg a szürke egybanguságtól előnyösen elütő vonzó modorban tartjuk.

Nem kell azonban azt hinni, hogy az egyszerű, keresetlen stylusban való írás valami könnyű mesterség lenne: sőt nehéz, nagyon nehéz.

A kifogástalan, mondatszerkezetileg helyes beszéd és írás között óriási a különbség. Ha egy tősgyökeres eredetű, idegen nyelvet nem beszélő csendőrrel beszélgetek, szinte élvezettel hallgatom, hogy mily értelmes, egyszerű szavakkal, mily gördülékenyen és következetesen beszél: s ha levélben fordul valami ügyben hozzám, milyen más. Mintha kicsérélték volna. Olyan ficzamodottan, minden magyarságot, helyes mondatszerkezetet és kifejezést egyenesen fejtetőre állító modorban ír, hogy azt kín elolvasni. Vajjon miért van ez így? Én azt hiszem, hogy ennek egyrészt a szellemi fegyelmezettség hiánya, másrészt az írásban a mondatszerkezet iránt nyilvánuló nembánomság az oka. Ötletszerűen bánik a kifejezésekkel s ha egy idegenszerű kifejezést ballott, azt siet elhelyezni a legelső alkalommal, bizonyára rosszul.

Nincs meg benne a következetesség a gondolkodás és írás között s miután gyorsabban gondolkodik, mint a hogy ír, a papírra vetett gondolatok között hézagok támadnak.

Bemutatok néhány szemelvényt ezekből a ficzámokból. Egyik fiatal sarja legénysegünknek öregebb bajtársaihoz intézett közleményének előszavában felhívja őket arra, «hogy ezen kis proverbium bővebb megtekintésére fárasszák szemüket». Közleményének címe a: «Próbacsendőr és a Reménység» szerinte «oszlandó foghatóság mindkettő, node párából lesz a folyadék s így alaposan következtethetünk arra, hogy a remény is sokszor megvalósul, a próbacsendőr pedig megvégelegesitődik». Beszél azután a próbacsendőrrel, mint a megtestesült reményről; beszél Röntgen-sugarakról, mint a próbacsendőrrel érvényesítő tényezőről; a dolgot születésétől elemezve constatalja és tudja, hogy a jellemző tulajdonság kíváncsivá és érdeklődővé teszi az embert; ugyanakkor kíváncsi arra, hogy a hulló esőcsepp a földet fogja-e itatni, vagy a tenger vizét fogja-e nevelni s ebből következtetve vajjon a jó közbiztonság örének született férfi csakugyan annak született-e avagy csak feladatát nehezíti s miután hat írott oldalon ekként elnélkedik vala, közleménye végén ismét a Röntgen-sugarakat emlegetve azt mondja, hogy «nem szabad még a korai megbánásra sem gondolni, hanem az új nemzedéket a vegyes élet folyása tegye született csendőrré, kiről majd itten is egykoron el lehessen mondani, hogy hajdan a hont őrizé s most hon őrizi az ő porát».

Sokszor gondolkoztam rajta, hogy tulajdonképen miről is akart elmélkedni az én tisztelt bajtársam eme hatá-

sos (?) közleményében, de még ma sem jutottam eredményre. Azt biszem különben, hogy ő is úgy van a munkájával, mint az egyszeri festő, a kit munkaközben megkérdeztek, hogy mit fog ábrázolni a kép, azt felelte rá, «hát a mint adódik; lehet belőle csendélet, de lehet tengeri zivatar is».

A tárgyat úgy halványan sejteni vélem; buzdítani akarja próbacsendőr bajtársait, hogy tartsanak ki, mert majd lesz még szőlő s lágú kenyér; már t. i. ha csendőrök lesznek.

Visszatérek eredeti témámboz. Ezt az én kedves bajtársamat feltétlenül az első csoportba, tehát azok közé sorolnám, kik sohasem fognak tudni még csak egy egyszerű mondatot is helyesen megfogalmazni. Pedig a mint láttuk, szóbősége elegendő van s olyan szókinccsel rendelkezik, a milyen egy elemi kiképzést nyert egyénél ritkaság; és mégis, ez az ember az első csoportba sorol és soha abból ki nem kerül. Nem kerül ki azért, mert gondolatmenete oly csapongó s gondolkozása oly fegyelmezetlen, hogy ezekből a hibákból nem tud kivetkőzödni.

A második csoportba soroltam tudvalevőleg azokat, a kik nem tudnak, de idővel megtanulhatnak helyesen fogalmazni. Legénységünk zöme ebbe a csoportba sorolható s a harmadik csoportba tartozók úgyszólván már csak fehér holló számba mennek; ámbátor van egy-két olyan legénységi munkatársam, a kinek a kidolgozásait élvezet oivasni s alig kell rajtuk itt-ott valamit tatarozni; ezekkel tehát nem foglalkozom.

A második csoportbeliek részére tanácsaim röviden ezek: Bármit írunk (legyen az hivatalos jelentés, magánlevél vagy közlemény), írjunk szabatosan, röviden, érthetően és időszerinti sorrendben.

Szabatosan akkor írunk, ha sem több, sem kevesebb kifejezést és mondatot nem használunk, mint a mennyi fogalmaink megvilágításához okvetlenül szükséges.

Kerüljünk minden czikornyát és körülírást, mert ez csak zavarólag hat az olvasóra. Hogy példával éljek, ha Budapestről Szekesfahérvárra akarok utazni, bizonyára nem megyek oda — kerülő uton — Győrön át, hanem a legegyszerűbb utat választom. Így van ez az írásnál is. Ha Péter Jánost iszákos embernek akarom leírni, akkor ugyehár elegendő öt az «iszákos» jelzővel illetni s nem szükséges taglalgatni, hogy azért iszákos, mert sokat jár a kocsmába és kellenél többet önt a garatra.

Ugyanez áll a rövidségre is.

De sem a szabatosságnak, sem a rövidségnek nem szabad az érthetőség rovására mennie s esetleg értelemzavaró kétértelműségnek helyt adnia.

Többször használtam tanulmányomban a stylus szót. Nap-nap mellett olvassuk, írjuk, mondjuk vagy halljuk, hogy valakinek jó stylusa van... nincsen stylusa... döcögős stylusa van... fényes stylusa van stb. Hát

A legjobb órák,

47

legszolidabb ókiszerek, egyszerűtől a legdrágábbig, egy középénz, mint részletfizetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

művészeti Szegeden,
javítások 5 évi jótállás mellett,
Arjegyzék ingyen!

micsoda is voltaképen az a stylus? Röviden bajos meghatározni, de körülírva talán inkább sikerül.

A «stylus» (szószerint) a tollnak a nyelét jelenti. A rómaiaknál a stylus az a hegyes íróvessző volt, a melylyel a viaszkos tábláscákra felrötták (vagy az egyiptomi sás szárából készült papyrosra rámozdították) a betűket.

Az ókori műveltség érdekes szóképzései közé tartozik, hogy a toll nyeléről átvitték a fogalmat (hogy úgy mondjuk) a gondolat — nyelére. Mert a mint az ember kezének különös húzása van, azonképen gondolatainak is van bizonyos különös csapása. S mindenkinek másforma. Valószínű, hogy e megkülönböztetés kezdetben az egyéniséghez volt fűzve. X.-nek más a stylusa, mint Y.-nak. Azaz másképp nyomja az íróvesszőt, másképp veti a hetűt, de másképp fejezi ki a gondolatait is.

Az eredeti stylus lényege az, hogy a kifejezőmód hiven megfeleljen a gondolatnak. Igazi stylusa eszerint csak annak lehet, a kinek eredeti gondolatai is vannak.

l. t.

Reformok a nyomozás terén.

Tábori Kornéltól.

Néhány újabb bűnügy érdekes módon dokumentálta, hogy a rend őrei valóban ki tudják használni a technika legújabb vívmányait is. A dróttalan táviró, a marconigram nélkül talán soha el nem fogták volna például dr. Crippent, a hitvesgyilkos londoni gonosztevőt. Különbözik pedig nem nála történt először, hogy ezt a gyönyörű találmányt sikerrel alkalmazták a Scotland Yardból, sőt rajta kívül egész sereg modern ujitást produkáltak még abban a hatalmas, szakadatlan küzdelemben, a mely a bűn ellen folyik. Az intelligens, nívós policia — főképp a nemzetközi középpontokban — igyekszik lépést tartani az általános fejlődéssel s mindenütt tökéletesen követi magának a tudomány haladásából. Az emberi intézmények közül talán csak a hadsereg az, a mely vetekedik ebben a közbiztonság őreivel . . .

Nasse, a kiváló berlini detektívfelügyelő, a ki a Kragujevics-féle tárgyalás alkalmából járt Budapesten, jellemző részleteket mondott el nekem a titokzatos lapangó harcokról, a melyet a nagyközönség tudomása nélkül ez agyafurt gazemberek nációja ellen szerveztek.

— Párisba készülök innen — beszélte — és ott Bertillonékkal internacionális kísérleteket végzünk arczképek vetítésével. A spanyol király ellen történt merényletnél bevált már ez a nagyszerű találmány s az egyik tettes fotográfiáját kitűnően távolba juttatták a távirati vetítéssel. Micsoda fejlődés ez az ólomlábu póstához képest, ugy-e? . . . Valószínűleg nemsokára használathoz veszünk egy magyar találmányt is: a Virágh-Pollák gyorsíróját, a mely ezerszer gyorsabban, töb-

bet közvetít a Hughes-vagy pláne a Morse-féle gépeknél.

Ha nem is ilyen nagyszabású, de szintén hasznos s többi reform, a melynek sorát keritem. Legkivált a daktiloszkópia, az ujjnyomat-rendszer, a melyet közönségünk alig ismer, noha már az összes hatóságoknál régóta tökéletesen bevált. Ez a legrégebb eredetű reform, Indiában már kétezer éve ismerték, szerződéseknél aláírás helyett alkalmazták s a gyarmati angol hadsereg legényei most is a hüvelykujjukat nyomják oda a toborzás alkalmával fogadalmi levelükre. Henry londoni rendőrtiszt vitte bele aztán a daktiloszkópiát — persze tökéletesítve — a kriminalisztikába. Csalhatatlanul pontos ez a szisztéma, hiszen tízmillió ember közt sincs egy olyan, a kinek öt ujjnyomása egyeznék más emberi kéznek a kópiájával. A büntügyi nyilvántartásnak ez a módja jelentékeny sikereket hozott a budapesti rendőrségnek is, a melynél dr. Gábor Béla fogalmazó vezeti a leleplező hadjáratot.

A mi főkapitányságunkon kitűnően berendezett fényképezőhelyiség van, a melyben tanulmány s a különböző típusok összehasonlítása ezélejtől is sok fotográfia készül. Persze már régen csak frázis a «fekete könyv» emlegetése, hiszen körülbelül százezer képet őriznek a gondos beosztású fiókokban s csak a szenzációs bűneseteknél csinált helyszíni fölvételeket, valamint a kriminalisztikai vonatkozású képeket tartják óriási kötetekben. Ezek valóban nem gyermekeknek, sőt a legtöbb felnőtt számára sem való borzalmas képeskönyvek. A mikor Boda főkapitány engedelmével reprodukciót csináltattam a jelentősebbekről s egy érdeklődő barátommal vizsgálódtam köztük, a nem épen gyöngye fizikumú ifjú bizony rosszul lett, a mint a Petroné áldozatának összegyömösölt holttestét meglátta . . .

Külföldön azonban már nemcsak a stereoskopot, hanem a kinematográfot is beállították a nyomozás eszközeinek sorába.

Hire-hamva se volt még Pesten a mozinak, a mikor Amerikában már komoly kísérletek folytak. Egy tragikus véletlen adta meg rája az ötletet. Roosevelt elődjének, Mac Kinley elnöknek halálakor — a mely tudvalevőleg a buffalói kiállításán történt — mozgóképes fölvételeket csináltak. S az elnök gyilkosa, Colgok Leo anarkista véletlenül a lencse elé került, a mely jellemző pozíciókban örökítette meg: a mint sötét tekintettel maga elé nézett, majd villogó szemmel körültekintett s látszott rajta, hogy — közvetlenül véres tette előtt — a megbeszélte jelleme várta. A nagy tolongásban megsebesült akkor a fotografus is; e miatt aztán lomtárba kerültek a filmek s csak évek múltán jutottak ki onnan.

Most az összes rendőri hatóságok tervbe vették, hogy nagy sokadalmaknál, fölvonulásoknál, tüntetéseknel kinematográfikus fölvételeket csináltatnak, hogy ilyenfor-

Ha fáj a feje⁷ ne tétovázzék, hanem használjon azonnal **Beretvás-pastillát**

mely 10 perc alatt a legmakacsabb migraint és fejfájást elmulasztja. — Árja K 1.20. — Kapható minden gyógyszárban. Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kisposton. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingy. postai szállítás.

mán pontos dokumentumot szerezzenek bizonyos személyek jelenlétéről és magaviseletéről. A megfigyelésnek ez a módja igazán nem kelt feltűnést vagy épen gyanút. Azt is tervezik, hogy az utcái rendőrsztrókat kis masinával látják el. Edward király temetésekor már javában működött is a policemenok fotografáló gépe s ezen a réven sikerült elfogni két pattersoni anarkistát.

Hogy mi mindent kell tudni manapság egy jó detektívnek, arról érdekes adatokat kaptam Párisban, a hol Jules Latirre felügyelő, a Suraté oktatómestere volt a kalauzum.

— Ugyancsak megszaporodott a dolgunk — mondotta — azóta, hogy Liebeanfot, ezt a dísz-apacheot kivégezték. A fortificatiók (Páris falai, régi erődítvények) környékén sokan bosszút esküdtek s dupla posztal is alig boldogulunk. Csaknem minden éjjel jelentenek egy-egy Coup de père françois-t. (A párisi tolvajnyelv ezzel a kifejezéssel jelöli meg az apacstámadás egyik fortélyos módját: az egyik csibész hirtelen kendőt vet hátulról az áldozat nyakába s hurkot csinál, a másik pedig faltörő kos példájára a fejével gyorsan a gyomrának szalad.) De mi se hagyjuk magunkat. Valamennyi emberem pompásan érti a dzsiu-dzsi-cut. (Ebben a japáni birkózóművészetben elég jól kiképezték a budapesti rendőröket is.) Általában pedig a furfangot állítjuk szembe az erőszakkal s speciális módszerünk is van a többnyire babonás apache-ok ellen. Így a hasbeszélés.

— Hasbeszélés? Ezt még valóban nem hallottam.

— Pedig nem újság. Japánból hozták azt is. Ott a legtöbb policista érti s mondhatom, meglepő hatása van, ha kellő pillanatban alkalmazzák. Egy csapat rátermett embert most tanítok be. S a milyen komikusnak látszik a dolog, annyira komoly.

A babonára különben gyakran spekulál a policista s ennek főképp a csendőrök vehetik nálunk hasznát. Vidéken a parasztok közt tömérdek sok a babonás ember, a kikre nagyon szimpla hókusz-pókuszokkal is hatni lehet. Egy kis konkrét eset tisztán megvilágítja ezt. Szolnok mellett egy földbirtokos házában történt, hogy elveszett egy százkoronás. Hasztalanul keresték s erre följelentést tettek a csendőrségnél. Az őrmester odasiétt és titokzatos arccal egy szítát meg egy juhnyíró ollót kért.

A szítát két héres tartotta, az ollót rátették a szélre s mindenkinek elébe kellett lépni!

— Ez lopta el? — kérdezte az őrmester többször is, a míg végre az olló meghajlott, intett egy leány előtt. (Ezt a leányt gyanúsították, de bizonyítani nem tudtak s természetes, hogy az őrmester mozgatta alulról a szítát.)

— Na hát, a szellernek elhatározták, hogy meg kell halni a tolvajnak, ha be nem vallja tettét.

A leány elsáppadt, halálra rémült s vallott, akár a karikacsapás . . .

Hát ez persze nem valami előkelő módja a nyomozásnak, de az egyszerű népnél különb hatása lehet, mint a legbonyolultabb Sherlock Holmes-fogásnak. S az is természetes, hogy a nagyvárosokban kevésbé naiv módszerek szükségesek . . .

Pár éve történt, hogy többször is meglópták Széchenyi grófnőt, a ki sűrűn utazott föl Bécsbe. Egyszer kifosztották a nagy utibőröndjét is, a melyből harmincezer koronányi ékszer szedtek ki. Krecsányi detektívönök elmés tervet szőtt. A grófnőnek megmondotta, hogy utazzék ismét föl a császárvárosba s adjon föl egy koffert, a melynek értékét nagyon magasra tüntessék ki. A jól kibélelt bőröndben pedig Sarkadi detektív bujt el.

— Egy kicsit nagyon is meleg volt, — mesélte később — s én bizony elszunyókáltam. Arra riadtam föl, hogy valaki szépen lassan, egész könnyen fölnyitja a koffert egy tolvajkulcsal. Persze föl pattantam és megcsiptem az ipsét. A gyorsvonat főkalauza volt . . .

Ez a coup már nem is új. Sokkal hibetlenebb sikereket érnek el a rendőrkutyákkal. — főképp Németországban — de ezekről a napilapok hírei elég sűrűn megemlékeznek s azért nem is beszélünk róluk bővebben. Még különösebb eredményeket produkálnak az eletelen segítőeszközök révén. A kémia tudománya példánul szintén egyre nagyobb szerepet kezd játszani a nyomozásban.

A múlt esztendő októberében valósággal elárasztották anonim levelekkel B. grófnőt, a ki több jótékony egyesület vezetője s a régi magyar nagyasszonyok fajtájából való. Eleinte azt hitte, hogy valami notórius alamizsnagyűjtő, a ki bizonyára nem érdemelto ki az állandó támogatást, akar ilyen galád módon bosszút állni. A mellestálás azonban egyre kinosabbá lett, halomra gyűltek a legaljasabb sértések s megrágalmazták — nyílt levelezőlapon — a köztiszteletre méltó család egyik fiatal hölgytagját, sőt zsarolni is akart az ismeretlen úr. A grófnő a rendőrséghez fordult, de a tettest hiába kutatták. Geguss Dániel rendőrkapitány, a ki a diszkrét természetű nyomozást vezette, nag fáradtsággal kiderített a postán annyit, hogy a tettes a fővárosnak melyik részén adja föl a förmedvényeit. A hurok így lassankint szűkebbre huzódott. Geguss aztán kémimilag tiszta phenolphtaleinnel az alkoholikus oldatával néhány szót irt egy csomó levelezőlapra. Az ilyen irás eltűnik, láthatlanná válik, de ha ammoniákkal megnedvesítik, újra előtűnik élénkvrös színben. A levelezőlapokat egy trafikba juttatta Geguss s ezen az uton kerültek a gyanúsított úr kezébe. A grófnőhöz érkezett összes levelezőlapokat ammoniákozták és így sikerült a tettest leleplezni . . .

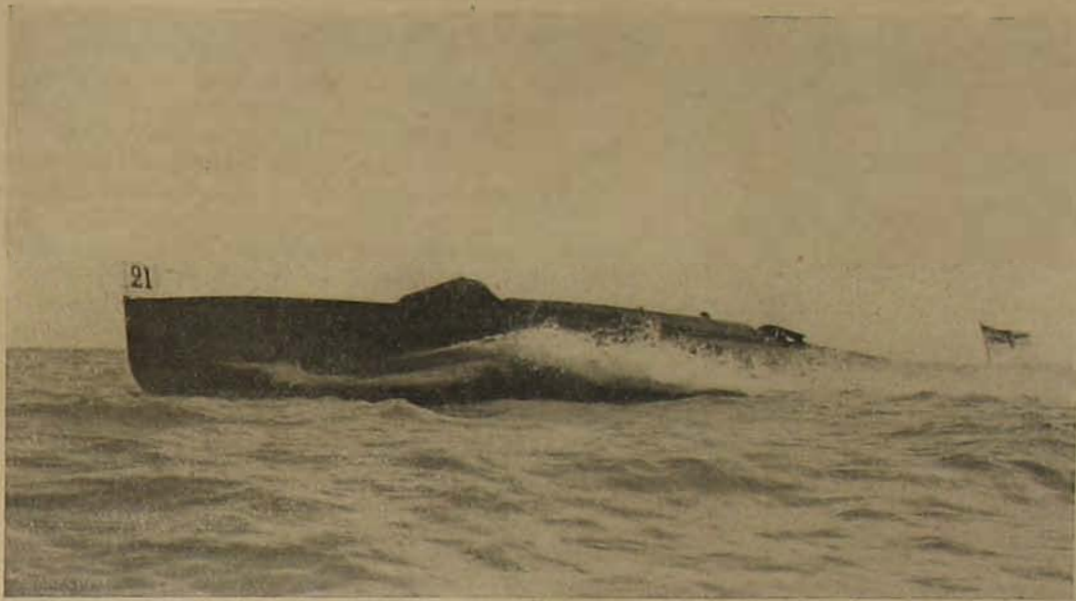
GRAMMOFONOK

Lemezok és alkatrészek rendkívül olcsó áron.
Arizgyárakat ingyen
és bérmentve küld

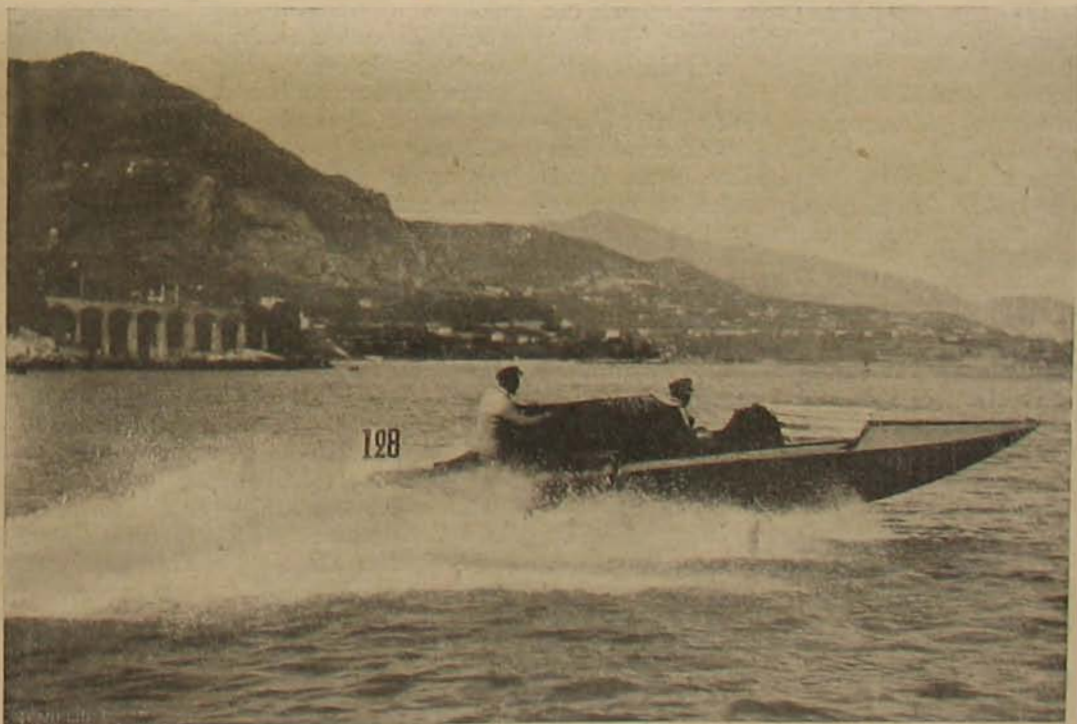
DÉRY EDE

legjobb gyártmány, gyönyörű kiállítás, endkívül olcsó árak teljes jótállással.
Csekély havi részletfizetésre.
Csendőrök 20% árengedményben részesülnek.
grammofon, korékpár és
váltógép nagy raktár " **SZEGED.**

A westminsteri herceg «Artula» nevű motorcsónakja a csél előtt.

Indulás a versenyen.

Motorcsónalok versenye Monakóban.

Régi ujságok.

Bajos volna kimutatni, hogy mikor és hol keletkezett az első ujság, csak annyi bizonyos, hogy már nagyon régen gondoskodtak az érdekesebb napi híreknek ir sós terjesztéséről, vagyis igen régi időkből találunk már olyan irodalmi termék-félékre, a melyeket minden kezdetlegességük mellett is, hirlapoknak kell mondanunk.

Természetes, hogy ezek az ó-kori hirlapok a mai, óriási fejlettségű ujságok mellett úgy terjedelemben, mint tartalom és jelentőség tekintetében egészen elenyésznek, mindazonáltal nagyon érdekesek lehetnek előttünk.

A régi rómaiaknál, már Krisztus születése előtt jóval jelentek meg rendesen ujságféle kiadványok. Még pedig eleinte úgy, hogy a főpap, a Pontifex Maximus, a fontosabb napi eseményeket összegyűjtetvén, egy táblára felíratta, s a táblát hivatalos helyisége falára kikapasztatta, s a közönség elolvashassa.

Csakhamar aztán akadtak olyan értelmes vállalkozó szellemek, a kik a tábla újdonságait lemásolva, az így „megszerkesztett” ujságokat árusították olyanoknak, kik nem akartak a főpap táblája előtt tolongani. Sőt ezen ó-kori szerkesztő-kiadók, ilyenformán megcsinált ujságaikat vidékre is elküldözték.

Később a főpapok felhagytak a táblák kifüggesztésével, hanem az említett szerkesztő-kiadók annál buzgóbban hajhászták a híreket, s ujságaikba olyasmiket is bevettek, a melyek a főpapi táblákra soha rá nem kerültek volna, minél fogva hirlapok még érdekesebbek és kapósabbak lettek.

Sajnos, hogy ezek az ősrégi ujságocskák nagyrészt megsemmisültek; csak kevés töredék maradt fenn napjainkig. E kevés maradvány is azonban szerfelett érdekes és tanulságos, s közlünk is belőle néhány számot.

Az egyik ujság Krisztus születése előtti 168-ik évből, következőket írja márcz. 29-ki számában:

„Villámlott, dörgött és a villám kevéssel délután, beleütött egy tölgyfába a Velia tetején. — Az alsó Janus melletti csapadékben verekedés volt, s a „Sisakos Medve” korcsmárosát keményen elverték. — Titinius, plebejus aedilis, megbírságot a mézárásokat, mert vizsgálatlan húst árultak. A bírágépből szentélyt építenek Lavernának, a Tellus temploma mellett.”

Rönyi az egész szám. Nézzük a többieket:

Márczius 30. Vejiben kő-cső esett. — Postumius néptribun viatort küldött a konzulra, mivel nem akarta kellő időre összehívni a szenátust. P. Decimius néptribun azonban, közbenjárásával kiegyenlítette a dolgot. — Anfidius, a „Cimber Pars” című váltóüzlet tulajdonosa, sok adósság hátrahagyásával megázokított, de

megcsípték s Balbus praetor elé állították. Itt azonban kitünt, hogy a rábizott idegen pénzekben nem esett hiány, minélfogva csak arra szorították, hogy mindenkinek fizesse vissza a magáét.

Márczius 31. A latin-ünnepet megülték áldozattal az albai hegyen; húszosztás is volt. — A Caelioluson tűz volt, 7 ház egészen, 4 részben leégett. — Nerva legátus elfogta Demiphon kalózkapitányt, s keresztire feszítettte. — Az erődben kitűzték a vörös zászlót, s a konzulok újra felekkették az ifjúságot a Mars mezején.

Április 1. Paulus konzul és Octavius praetor, hadi felszerelésben elbágyták a várost s Macedóniába indultak, roppant nagy sokaságtól kísértetve; óriási lármával az egész Sacra-Vián, egész a Carináig és Streniáig, s felzavarták az egész szomszédságot. — Eltemették Marciát, a Sextus leányát: több volt a nép, mint a kíséző. — Sempronius főpap kihirdette a Megalesiákat. (Cybele ünnepe.)

Április 2. Baebius praetor, a főpap javaslatára „szent tavaszt” fogad. — Az aetohai követeknek kiadták a szokásos ajándékot, húszezer ast; kísézőik felényit kaptak. — Aebatius elutazott a tartományába, Szicziába. A. és L. Metellus, a Marcia fiai, anyjuk temetése alkalmával, színi előadással egybekötött tort adtak a népnek. — A karthagói hajóraj az adóval Ostiába érkezett.

A következő ujságyszámok már a Krisztus előtti 62-ik évből valók, s ilyen újdonságokkal kedveskednek az olvasónak:

Augusztus 11. Murena az állami háziisteneknek korán reggel áldozott a Castor templománál, azután szenátus-ülést tartott a Pompejus kuriában. — Syllanus, Cornificius előtt védelmezte a lavinumi Rosciust, kit erőszakoskodással vádoltak. Vádló volt L. Torquatus. A vádlottat 40 szavazattal 20 ellenében felmentették. — Verekedés volt a Sacra Vián, a Clodius munkásai és az Annus szolgálai közt. Egy más verekedés is volt. A szenátus határozatot hozott, hogy az ariusokra rótt bírság ne szálljon át örököseire. — Dél tájban dörgés, villámlás volt, s a villám megütött egy tölgyet az Argiletum tetején.

Augusztus 28. Tullius Sullát összeesküvés vád ellen védte. Vádló volt Torquatus. A vádlottat elítélték. A város praetora e napon férjhez adta a leányát, minnek következtében kihirdette, hogy nem fog törvénykezni, s a kitűzött tárgyalásokat mához 5 napra elhalasztja. — C. Cassar letétén a praetorságot, Hispániába ment. Hitelezői sokáig visszatartották. — Tertinius praetornak törvényezési ülés közben fia halála hírért vitték, melyet azonban csak a méregkeveréssel vádolt Coppo-nius barátai koholtak, hogy a törvénykezést hátráltassák. Ijedve haza futott, de meg tudván az igazat, a vizsgálatot tovább folytatta. — A Fabius ivénél verekedés volt, s a Curio csapatából két gladiatort agyonütöttek.

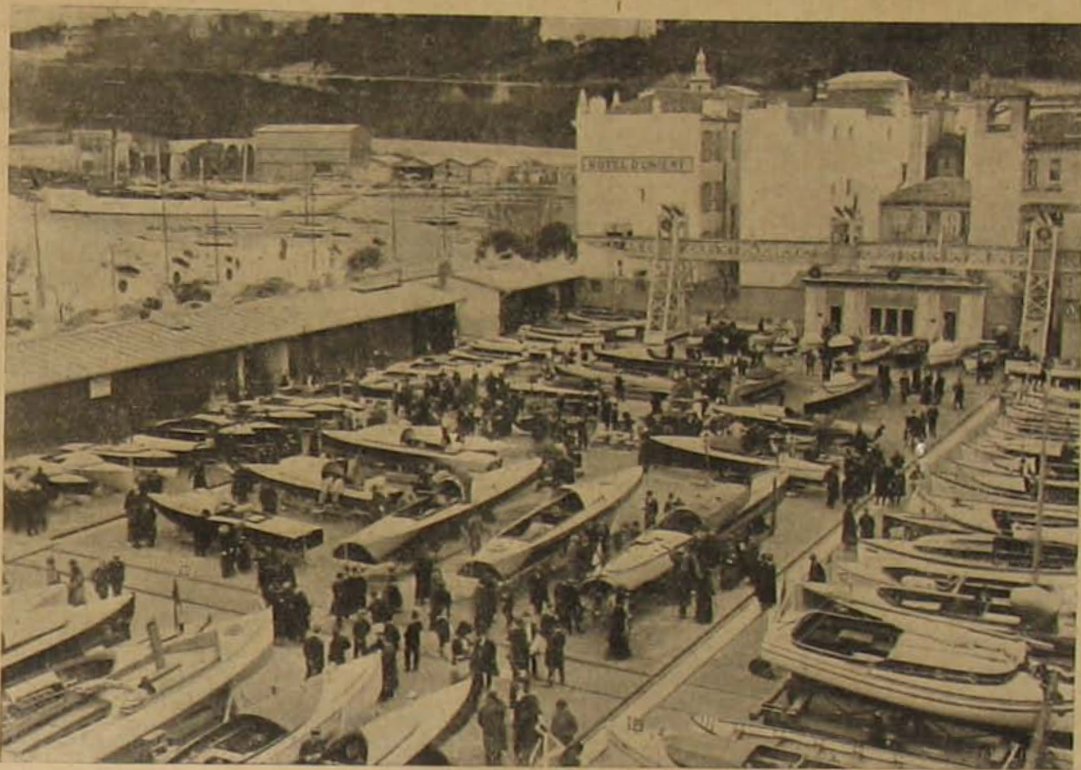
Augusztus 29. Metella Pia veszte-szűz temetése megtörtént; az Aurelius útja mellett, ősei sírboltjába helyezték el. — A censorok az Ajus temploma teteje kijavítását 25000 sestertiusért kiadták. — Estefele Q. Hortensius beszédet tartott a cenzuráról és az Allobrog háborúról. — A Sergius bandájának maradványai zavargást indítottak Etruriában. — A „Három osárd” korcsmárosát részeg thrákok az utcán megölték.

Tehát ilyenek voltak a régi ujságai, 5-6 sor egy szám, s így jól volt. Boldog ó-kori olvasók s még bol-

BUTOR

közpénzért v. részletfizetésre legintányosabbáron
EBBENTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
 BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÚT 8. SZ.
 13 Képes kirjegyzők ingyen. :: Telefon 88-59.

BUTOR

Motorsónakok versenye Monakóban. — A motorsónakok kiállítása.

dogabb szerkesztők, ti ugyan hamar készen lettetek lapjaitokkal! Vajjon mit szólnátok a mai ujságokhoz, a melyeket már kiló vagy méter számra kell becsülni? Igaz, hogy a régi szerkesztők nem is eresztették hosszú lére a dolgot; leírták egy pár szóval, a részletek kidolgozását az olvasó közönségre hagyva. Milyen egyszerűen elmondják például, hogy a derék Nerva elcsípett s menten megfeszítettett egy tengeri rablót, azután meg, hogy a «Sisakos Medve» tiszteletreméltó korcsmárosát keményen eldöngették, míg a «Három csárda» jámbor gazdáját egyszerűen agyoncsapták. Milyen hasábokat írnának az ilyesmiről a mai ujságírók, hány «saját külön tudósítónak» kellene ezért nyargalászni, s hány ollónak mozgásba jönni! Hát a Roscius, Sulla meg Copponius bűnügye! Micsoda bálás anyag lenne ma az efféle, s hogy öntené arasz számra az érdekesítő törvénykezési tudósításokat. — A jámbor Anfidius szökéséből meg legalább is egy kis fiók Panamabotránnyt kerekítenének, s hétszámra gyönyörködhetnék a közönség az újabbnál újabb leleplezésekben.

De hát az izlés a korról változik; mindeniknek meg van a magáé, ma ilyen, hajdan amolyan.

Csak az anyag nem változik. Az épen olyan ma is, mint ezelőtt kétezer esztendővel. Hiszen azok a koremai és utezai verekedések, a mézárások megbírságolása, a temetések, a törvénykezések, templom-tatarozás, stb., nem mind olyan-e, hogy a mai lapok ujdonság rovataiban bátran helyet foglalhatnának? Csak épen a Nerva Demiphon, Poscius, Tullius, Decimus s más klasszikus bangzású nevek helyett kellene holmi kevésbé klasszikus hangzásúakat tenni.

Hát még az Anfidius bankár szökése, hisz ez meg épen olyan, mintha azok a 2000 éves ujságok valamelyik mai lapból ollózták volna ki. Azzal a különbséggel mégis, hogy mai napság olyan szökött bankárt, a ki a ráhízott idegen pénzeket el ne siklasztotta volna, még sem lehetne találni.

KÉPEINKHEZ.

Motorsónakok versenye Monakóban.

Nálunk még úgyszólván ismeretlen ez a különös alkotmány. Itt Budapesten is csak egyet láttak még, a mikor t. i. Korvin főhadnagy, 1909. évben a saját motorsónakját bemutatta. Azóta — legalább nálunk — hallgat róla a krónika. Pedig hát senki se mondhatja rólunk magyarokról, hogy a sport bármelyik fájának is ellenségei lennénk. Sőt! Alig hogy kieszelnek bárhol is valami újabb sportot a sport lelkes bivei, kevés időre rá már nálunk is kultiválják. S a magyar ifjuság és a sportkedvelőink ott található mindenütt a víziversenyeken is. Ép ezért nagyon különös, hogy ne mondjuk érthetetlen, hogy a motorsónak, a mi bizonyára áraru nézve is olcsóbb, mint a repülőgép, még eddig nem tudott nálunk tért hódítani. Pedig folyóvizekben sem szükkölködünk. Sőt tengerünk is van. Ha a Quarnero talán messze van, itt van közelben a Balaton. Nyári időben körül van véve üdülőekkel, a kik mindenféle szárazföldi és vizisportot űznek, versenyeket rendeznek, de még senkinek se jutott eszébe a motorsónakot meghonosítani, vele versenyeket rendezni. Pedig, mint a monacói versenyről jelen számunkban közölt képekből is következtethető, másutt már ebből a sportnemből is, mint sok másból, eléggé látogatott versenyeket rendeznek s bizonyára érdekesség szempontjából sem marad mögötte a football-, bicikli-, úszó- stb. versenyeknek.

HIREK.

Segélyadományozás az I. Ferencz József-féle alapítványból. A magyar szent korona országaihoz tartozó osendórság felügyelője által az I. Ferencz József-alapítványból folyósítandó segélyek szabályozása tárgyában

április 11-én 245/est. szám alatt kiadott rendelet értelmében a segélyre érdemessé vált csendőr-egyénekről a javaslatétel a kerületi parancsnokságok hatáskörébe utaltatott. A jelzett alapítványból segélyek 1912 előtt nem folyósíthatók, következésképp addig javaslat sem tehető.

Egy szökevény öngyilkossága. Czinka József csendőr ez. őrsvezető. április 2-án a gyöngyösi őrsről megszökött. Tíz napi bujdosás után Gyöngyöspátára érve, ott április 12-én este 1/11 órakor egy magánháznál, a midőn egy csendőrrjárőr őt letartóztatni akarta, a szökésekor magával vitt forgópisztolylyal föbe lötte magát és meghalt.

Kérelmek. Serman József Iharosberény somogymegyei községben állomásozó csendőr kéri Csizmazia István kaposvári szárnybeli csendőrt, Kovács István II. Szakalár (u. p. Rakasd) községben állomásozó csendőr ez. őrsvezető pedig Sztoics György csendőr ez. őrsvezetőt, ki 1906 óta szolgál a csendőrségnél, hogy czimüket, fontos okból velük közöljék.

Csendőrségi Zsebkönyv. A folyó évben kiadott Csendőrségi Zsebkönyv esinos vászonkötésben 2 korona 10 fillér bekdűse mellett a Zsebkönyv szerkesztőségénél (Budapest, honvédelmi miniszterium 16. osztály) magánfelek által is megrendelhető.

KÜLÖNFÉLÉK.

Iszákos asszonyok. Eg amerikai tudós mostanában hatalmas kirohanást rendezett az ellen, hogy minden mértékletességi törekvés megbiusul, mert az Egyesült Államokban nemcsak a férfú, de a nőalkoholisták is egyre gyarapodnak. Newyorkban a mult csetendő folyaman háromszáz nőt találtak erősen szeszés állapotban nyilvános helyeken és a háromszáz hölgy valamennyie a magasabb társadalmi körökből került. Az iszákosság-nak azonban az Ozeán innenső partján is van sok nő rabja. Igy Angliában él egy elárvult bűszesztendő milliomos leány, a kit a rendőség már számtalanszor büntetett meg iszákosság miatt. Több barátónőjétől környezetben most ünnepelte a kiváló hölgy századik megbüntetését. Nemrégiben egy havi fogságból szabadult. A mint kilépett a fogházból, egy sereg pálinkás-üveggel bezárkózott a lakásába és halálra itta magát. Egyébként teljesen erkölcsös életet él. Londonban sok az olyan pástetomkésztő, a ki titokban erős pálinkát árol az iszákos angol ladyknak. Mindezekhez hozzá kell venni az ott-hon ivó asszonyokat, a kik, hogy milyen nagy számmal vannak, arra egy nőorvos följegyzései a bizonságok. Egy napon a legjobb társaság egy hölgye kereste föl. Könnyezve kérte, hogy mentse meg rettenetes betegségétől, az iszákosságtól. Míg beszélt, folyton ivott kicsiny par-fümös üvegéből, melyben wishtki volt. Egy előkelő londoni úr felesége minden szorgoskodás daczára sem tudott lemondani az iszákosságról. Idővel olyan ravaszul hódolt szenvedélyének, hogy lehetetlen volt rajtaesipni, de egy napon mégis sikerült ez. Egy napon könyveket ezállítottak a hölgynek és az orvos feltűnőnek találta nagy súlyukat. Megvizsgálta a könyveket és kiderült, hogy azokban pálinka van betű helyett. Több férj fedezte föl azt, hogy szelid felesége pálinkát rejteget a zongora eg-

rekeszében. A nők iszákosságáról a gyógyintézetek vezetői is igen szomorú dolgokat beszélnek.

A büntettek szaporodása Japánban. Az előbbi években Japánban ijesztő mérvben szaporodtak a bűnesetek, 1905-ben mintegy 53,000 ember ült a japán börtönökben. 1906-ban ez a szám felnövekedett 53,968-ra, 1907-ben 256-tal csökkent, 1908-ban és 1909-ben azonban újból felszökken, úgy hogy 1909 márcziusában 60,650 feyencze volt Japánnak. A legnagyobb fokú emelkedés azonban a mult évben következett be, a mennyiben tavaly csaknem 13,000 bűnössel több, vagyis összesen 73,000 feyencz ült Japán börtöneiben. Négy év alatt tehát mintegy 40 százalékkal szaporodott Japánban a bűnözések száma. A szomorú jelenség okát a japáni sajtó nem a lakosság demoralizálódásában látja, hanem a megváltozott szociális viszonyoknak tulajdonítja. Japánban a legutolsó háború óta az életviszonyok rosszabbodtak. A különbség szegény és gazdag között nagyon is élesen kifejeződik. Az ebből származó elégedetlenség olyan ellenzéket teremtett, a milyent Japán eddig még nem ismert. Az élelmiszerek és a mindennapi élet szükségleti tárgyai hihetetlenül megdrágultak. Az adó 40—50 százalékkal emelkedett, az élelmiszerek ára pedig 50—100 százalékkal növekedett. A só négy évvel ezelőtt 2 yen volt kilogrammonként, most 5 yen, a barna cukor 7 yenről 11 yenre emelkedett és így drágult minden egyéb termény is.

Kegyetlen szokások. Egy angol ujságban beszéli el az ismert Robert A. Dulvich nevű utazó, a ki egy ízben Sven Hedint is kísérté, a thary-szekta titkait. Ez a hegyekben élő néptörzs, a thary-k, Kali isten imádói. E szektában még ma is divatos, a mit valamikor szeltdében üztek Indiában: az öncsonkítás. A szokás azt követeli, hogy az anya, mikor első gyermeke megházasodik, levágja két ujjának két első izét. E szokás annyira átment a nép lelkébe, hogy egyetlen anya sem vonakodik e fájdalmas műtétől, annál kevésbé, mert a vonakodót igen szigorúan büntetik. Ez alól csak a fejedelem felesége kivétel, a ki két aranydarabot mutathat be Kali istennek, ujjzei helyett. Az angol kormány még mindig nem tudta kiirtani e szokást. Dulvich rámutat arra, hogy Khinában is van több szekta, a melyhen hasonló ritus divik. Az egy ujjiz feláldozása az őskorban is divatos volt és legsűrűbben az egyiptomiaknál és főnicziaknál fordult elő. Az aranynyal való helyettesítés a mohamedán vallás siita szektájából eredhet.

Az indiánok távirója. Az Amazon folyam felső vidékén a Putumayo folyó völgyében lakó indián törzsek sajtáságos rendszerű drótnélküli táviró útján adnak egymásnak jelt. Az ő távirókészülöktök két nagy fahasábból áll, a melyekbe tüzes kövekkel lyukakat légetnek. A két fahasáb fel van akasztva, és a velük való jeladás úgy történik, hogy gummifabuzogánnyal megütik, a mi által hangot adnak. Mivel a két fahasábot különböző számú lyukakkal látják el, a hang, a mit adnak, különböző magasságú és színezetű. A két hang különbözősége és az ütések száma segítségével azután a legkülönbözőbb jelzéseket lehet kombinálni, a melyek 7—10 mértföldnyi távolságra is egészen jól elhallatszanak.

Kh nai élelmesség. Az európai kereskedelem évtizedek óta rengeteg gyujtót szállított Khinába, de legutóbb kiszorította onnan a japán gyujtógyarak versenye. A khi-

ÉLELMI-SZEREKET

Jegytányosabban szállít !!!

Szállítja az ÜZENET

BECK LIPOT és FIA és WEISZ NORBERT cég
BUDAPEST, II., SZENA-TER 1. SZÁM.

Részletes felvilágosítást készséggel nyújtunk. ☞

niaiak most már azt akarják bebizonyítani, hogy az ipar ez ágában is függetleníteni tudják magukat a külföldtől. Sanghajban, Honkauban, Tiencsinben, Pekingben már nagy gyujtógyárak működnek. A honkai gyárban 3600 munkás dolgozik és itt naponta 50–60 tonna gyujtót gyártanak. A khinaiak azon törik a fejüket, mint csinálhatnának a gyujtóból kiviteli cikket.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz — kényességénél fogva — nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek.

B. J. 1893. Forduljon az illetékes kir. tanfelügyelőhöz, a ki a kívánt felvilágosítást bizonyára meg fogja adni.

1882. Magánlevélben forduljon Havranok János csendőrhadnagy úrhoz Rimaszombat, ki részletes tájékoztatást nyújthat.

5555. Báró Gromon Dezső lakása Budapest IV. Papnövelde-utca 10.

Emlék. Plöckl és Skaba czég Budapest. Nézetünk szerint a csendőr mint magánegén vehet, de laktanyában tartania nem szabad.

H. J. Püspökladány. Szolgálati ügy, forduljon szakaszparancsnokához.

1883. Selejtezés sál esnek, leszereléskor megbecsültetnek. Lásd örs gazd. kezelési utasítás 45. és 46. §.

1887. 1. Középiszkolai (gimnázium, reál, polgári) négy osztály. Iskolai bizonyítvány. 2. Igen, szolgálati uton, de csak kötelezője lejártával léphet át. 3. Nem. Kérvényéhez az erkölcsi és személyi okmányai hivatalból esatoltatnak.

21. Csak a ténylegesekre.

93. IV. 15. sorsjegyei nem nyertek. — Telcs J. őrmester sorsjegyei nem nyertek. «Mercur» hiteles sorsolási tudósító Budapest, Fűrdő-utca 3. szám alatt egy évre hat koronáért kapható.

HIVATALOS RÉSZ.

Örsök lovasítása:

A m. kir. III. számú csendőrkerület kecskeméti szárnyának örkényi gyalogörse, 1911 április 1-én, az újvidéki szárnyak zsablyai és csurogi, az egri szárnyak tiszafüredi és a zombori szárnyak szenttamaskutaspusztai gyalogörsei, 1911 április 5-én, továbbá a m. kir. VIII. számú csendőrkerület nagykárolyi szárnyának szaniszlói, mátészalkai, mikolai és sonkádi gyalogörsei, 1911 április 6-án lovasítottak.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Áthelyezettek:

1911 április 16-ával:

Zelkó Henrik, I. számú csendőrkerületbeli főhadnagy, naszódi szakaszparancsnok, hasonló minőségben a VI. számú csendőrkerülethez: Zalacgerszegre;

Filla Ernő, II. számú csendőrkerületbeli badnagy, makói szakaszparancsnok, hasonló minőségben az I. számú csendőrkerülethez: Naszódra;

Forgách Elemér, VI. számú csendőrkerületbeli főhadnagy, marczalii szakaszparancsnok, hasonló minőségben a II. számú csendőrkerülethez: Makóra;

Bertalanffy Dezső, III. számú csendőrkerületbeli zászlós, ideiglenes szakaszparancsnoki minőségben a VI. sz. csendőrkerülethez: Marczaliba;

Marsalek János, I. számú csendőrkerületbeli hadnagy, topánfalvi szakaszparancsnok, hasonló minőségben ugyanazon csendőrkerületben: Marosvásárhelyre;

Csusz, köszvény, reuma, ideges fejfájás, hűlés, idegbaj, mindennemű esontbántalmak ellen létező hatásának bizonyított szer

AZ ERŐSÍTETT CAPCINE (PAPRIKA) KENOCS

Ezrekre menő balairatok bizonyítják, hogy mily különö hatása van. Valódi csak nálam kapható. Kis tégloly 1 K, nagy tégloly 2 K.

Az ár és 45 l. postaköltség beküldése után vagy utánvétel küldre

Szenthe Lajos gyógyszerész.
Budapest, Damjanich-utca 2.

MOSKOVITS

anatomiai czipő- és csizmagyár részv.-társ.

M. kir. csendőrség, boszniai csendőrség, cs. és kir. közöshadsereg szerződ szállítól

Budapest, Rákóczi-út 6. sz.

Nagyvárad

Ajánlja elsőrendű chevro- és boxbőrből készített különlegességeinek szerződéses árban, részletfizetési kedvezmény melletti szállítását. :: :: ::

Kívánatra árjegyzéket bérmentve küldünk

Szinte Gábor, I. számú csendőrkerületbeli hadnagy, marosvásárhelyi szakaszparancsnok, hasonló minőségben ugyanazon csendőrkerületben: Topánfalvára;

somlyói és óvári Szilágyi Elemér, VIII. sz. csendőrkerületbeli zászlós, a berettyóújfalvi szakasz ideiglenes parancsnoka, hasonló minőségben a IV. számú csendőrkerülethez: Szerencsre;

Dalmy József, VIII. számú csendőrkerületbeli hadnagy, nagybányai szakaszparancsnok, hasonló minőségben ugyanazon csendőrkerületben: Berettyóújfaluba;

Grabovszky Béla, IV. számú csendőrkerületbeli főhadnagy, ungvári szakaszparancsnok, hasonló minőségben a VIII. számú csendőrkerülethez: Nagybányára;

Pongrácz Aladár, IV. számú csendőrkerületbeli hadnagy, nagybereznai szakaszparancsnok, hasonló minőségben ugyanazon csendőrkerületben: Ungvárra;

Hódossy Károly, VIII. számú csendőrkerületbeli hadnagy, nagykárolyi szakaszparancsnok, hasonló minőségben a IV. számú csendőrkerülethez: Nagybereznára;

Hubaffy Mihály, III. számú csendőrkerületbeli főhadnagy, a czeglédi pótlóidomító osztály parancsnoka, szakaszparancsnoki minőségben, a VIII. számú csendőrkerülethez: Nagykárolyba;

Richnovszky Oszkár, VIII. számú csendőrkerületbeli zászlós, ideiglenes szakaszparancsnoki minőségben a IV. sz. csendőrkerülethez: Felsővisóra.

Nyugállományba helyeztetett:

Pintér Sándor, m. kir. III. számú csendőrkerületbeli járásörmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rokkant, mindennemű népfölkelési szolgálatra is alkalmatlan».

Választott lakhely: Kossuthfalva.

Okirattal megdicsértettek:

A m. kir. honvédelmi miniszter ur által:

Morvath József m. kir. I. számú csendőrkerületbeli járásörmester, a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett kiválóan buzgó és eredményes tevékenységéért.

A magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelője által:

Cs. Tóth Sándor III. számú csendőrkerületbeli járásörmester, 14 évet meghaladó csendőrségi szolgálata alatt úgy a közbiztonsági szolgálat, mint 10 évet meghaladó időn át segédoktatói minőségben az oktatás, nevelés és fegyelmelés terén kifejtett tevékenysége és példás magatartásáért.

Lénárt József VIII. számú csendőrkerületbeli járásörmester, a békésszentandrási takarékpénztár kárára, 1910 márczius 5-én elkövetett 14,780 korona értékű betöréses lopás tettesei után bevezetett 20 napon túl tartó leleményes és körültekintő nyomozás során úgy

ezen, valamint még 40 más bűncselekményt elkövetett bünszövetkezet leleplezése, 16 egyén elfogása és 14.800 K érték biztosítása által elért igen szép eredményeért.

A m. kir. V. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Grigely Antal, Kajsza Ferencz, Fazekas Lajos, Tóth György, Albert János, Palatinusz János, Ravasz Ferencz és Vlád Szilárd járásörmesterek, Csölle András örmester, Klempa József, Tóth Balázs, Csernyicska Ferencz, Horváth Gusztáv, Lakner Zsigmond, Póda Imre, Rendes János, Baronits József, Fejes Gyula, Geleta Lajos és Kubik János cz. örmesterek, Pissk Emil csendőr cz. örmester, Varga László örsvezető, Kengyera Ernő, Farkas József IV., Koronczai József, Szabó Mihály, Zsigó József, Karácsony Károly, Marosi Gyula, Bebes István, Kovácsik János, Czifra Ferencz, Bellér Mihály, Kárándi Gyula, Strete Demeter, Szabó András, Kelemen János, Komatinger Gyula, Tóth Lajos III. és Gicz Elek cz. örsvezetők, Rácz Mihály, Danis István, Vendégh Gergely és Lepjes Pál csendőr cz. örsvezetők, az 1910. év folyamán fellépett kolerajárvány alkalmával, a járványelleni védekezés és annak meggátlása körül tanusított fáradhatatlan, buzgó, önfeláldozó; továbbá

Gonda Ferencz törzsörmester, Kulcsár József cz. örmester és Selmeczi Pál cz. örsvezető, az 1910. év folyamán fellépett kolera-járvány alkalmával, a járványelleni védekezés és annak meggátlása folytán felhalmozódott rendkívüli irodai munkálatok gyors és pontos végzése körül kifejtett odaadó, buzgó és fáradhatatlan tevékenységükért.

A m. kir. VI. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Orbán András cz. örmester, a Légrád község határában nagymérvben elharapódzott orvvadászatnak erélyes fellépése s fáradságot nem ismerő tevékenysége által elért megszüntetéséért, valamint alárendeltjeinek ez irányban adott helyes utbaigazításaiért.

Nyilvánosan megdicsértettek:

A m. kir. V. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Farkas Balázs, Virsik Géza, Izsák Mór cz. örsvezetők, Pécsi Lajos, Jepure Vazul, Klimó János, Vaczlav István, Vas Ferencz, Szabó Károly I., Antal József, Avram József, Belovai János, Malinovic József, Üveges György, Magyar Domokos, Ivankó Ferencz, Pokorny Mátyás, Pucsik József, Kakas Sándor csendőr cz. örsvezetők, Sztancsik Márton, Hanák Mihály, Nedvárdi Sándor, Fördös József, Szücs István, Horváth József II., Akucs Sándor, Árkosi József, Deák József II., Suska János, Kozár Imre, Kovács Sándor II., Kovács Lajos, Farkas József II., Czákó József, Csápai Vendel, Mészár-

Grammofon Ujság

ezimmal most jelent meg az első magyar grammofon szaklap. Akik czimüket a kiadóhivatalba (Budapest 155 Himző-utca 5. szám) bejelentik, fél évig ingyen kapják ezt a pompás illusztrált érdekes ujságot.

ros József II., Molnár Péter, Bertha Károly, Novák Péter, Nagy Károly II., Szórád Rezső, Kollár Gyula, Zedermann Imre, Zeman János, Vágó Lázár, Valach Péter, Szeles András, Koncz Mihály csendőrök, Kiss András próbacsendőr: ez. őrsvezető és Mátyás István próbacsendőr;

Kock Imre, Gál József, Gergely János, Lezsák István, Pridavka István csendőr ez. őrsvezetők, Pék János, Helprin Lajos, Szabó István I., Szabó István, Baka József, Kovács János I., Biró Károly, Fikner Mihály, Benesik András, Kövesi Sándor, Mladoniczky András, Pobori Lőrincz, Branyikovics József, Deák József I., Szöke Ignác, Wieder Lajos, Domonkos Gyula, Tárnok Benő és Hugyecz Mihály csendőrök;

Polgár Ferencz, Gyuracska István, Batár Antal, Koroján Sándor csendőr ez. őrsvezetők, Gajdos Mihály, Polgár János, Vladár Győző, Mandák János, Foltinovic Mihály, Follrich József, Kueska Albert, Kiovszky Ferencz, Beránek Antal, Markó János, Horváth József III., Sánta Lajos, Pagács József, Jeles Ferencz, Kárpáti János, Svoha István, Nyulász György, Bublos János, Vnucsko Vince, Csizmadia Imre, Csöbönyei József, Lévai Mátyás, Antalik Mihály, Varga János III., Horváth Lajos, Weisz Pál, Kucsera István, Fodor István, Dékány Romuald, Kastal Péter, Vanyek István, Takács János csendőrök, Sipeki István, Kapossy Sándor, Lőrinczi András és Laternik István próbacsendőrök;

Kostyál Márk, Koprda Tamás, Filácsék Mihály, Radványi János, Kalmár Vince, Grünauer Péter, Angyal István, Vankó Lénárt, Szita Gyula, Janka Gyula, Geszti Sándor, Tomor Gábor, Garab Imre, Horváth Imre, Puskás Lajos, Deák Ferencz, Reszek József, Joó László, Aczél József, Hering József, Tóth Gábor, Ollé István, Nagy Lajos, Gajdos Vendel csendőr ez. őrsvezetők, Becska János, Jankó József, Vámos Ignác, Tunega Mihály, Juhász István, Simon István, Pindes József, Hornik András, Sotter Miklós, Oravecz István, Németh László, Schevella Lajos, Lénárt József, Moravcsik Ferencz, Szonleitner Ferencz, Weisz József, Filkó László, Chlpati István, Mimárik Lajos, Soós Lőrincz, Holecz Fülöp, Józsa László, Harangi Sándor, Dojesány Ferencz, Órás András, Stevanka József, Kádár György, Hrotek Mihály, Meleg Vendel, Oprava Péter, Csukovics János, Kozma Dávid, Éliás János, Surány János, Berki József, Izsóf László, Ocskó Mihály, Foltusz Lajos, Szliaczki János, Csídei János, Kiss Tibor, Krisch Mihály csendőrök, Pavcsó János és Lajber Kálmán próbacsendőr ez. őrsvezetők;

Felisz József, Balogh József, Kisuczky József, Varga János I., Kollár Mihály, Kusnir Cziprián, Domin Mátyás, Hevesi Ferencz, Janicza Jakab, Prszka István, Cibulka Pál, Nagy Béla csendőr ez. őrsvezetők, Szabó János II., Klimek János, Meluska István, Bartos József, Halmes Nándor, Csonka Imre, Otruba József, Gergely

István, Puskás Kálmán, Feigl Jakab, Tamás Pál és Szabó Ferencz csendőrök;

Benkes Mihály, Török Sándor, Gunszt Ignác, Kimpián János, Valló János, Elek Lajos csendőr ez. őrsvezetők, Rádli Sándor, Bobor János, Csetneki Károly, Somogyi Lajos II., Lang Ferencz, Sárközi János, Tanczik János, Bognár Mihály, Szalay Sándor II., Zaboynik József, Lechner József, Schmied Lajos, Benes Gyula, Czéher Ferencz, Bors Lajos, Zemanik Imre, Kovár Donát, Szebner János, Zalka János, Fenyvesi Ferencz, Kulacs József, Sándor János, Bathó József, Szalai István III., Bakus Ferencz, Svecz József, Surányi Albert, Pitra Mihály, Dukai Imre, Balogh József, Sándor Lajos és Rumancsik Sándor csendőrök, az 1910. év folyamán fellépett kolerajárvány alkalmával, a járványelleni védekezés és annak meggátlása körül tanúsított fáradhatlan buzgó és önfeláldozó tevékenységükért.

A m. kir. VI. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Buzsáki István csendőr czimz. őrsvezető, Varga István II. és Király Bertalan csendőr — a zalaegerszegi szárnynál, — a Légrad község határában nagy mérvben elharapódzott orvvadászat megszüntetése körül kifejtett eredményes tevékenységükért.

Pénzbeli megjutalmazás.

A m. kir. belügyminiszter úr folyó évi márczius hó 16-án kelt 27,338/V-b. számú rendeletével Stefkó Ferencz V. számú csendőrkerületbeli törzsörmeisternek, a csendőrbíróági irodában hosszabb időn át tanúsított kiváló szolgálataiért, 50 korona pénzjutalmat adományozott.

Előléptettek:

1911 április 1-ével:

Az 5 évi csendőrségi szolgálat betöltése után:

a m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:

F. Gál István, Paróczai József, Bukva János, Répa Benjamin, Varga Péter, Barnó György, Pálfi Zakariás, Szücs Antal, B. Nagy Pál, Tagseherer György, Bikai András, Varga János és Mizger Antal csendőrök, *csendőr ez. őrsvezetőkké.*

Járőrvezetői jelvénynyel elláttattak:

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

Csizmadia Béla, Tolnai István, Szilágyi Sándor, Bodó Pál, Fodor Illés, Kiss G. Dezső, Nagy Ferencz II., Szántó Sándor, Erdős Imre, Magyar Valér, Reisz Lajos, Papp Demeter, Bagoi József, Péterli József, Spitzer Adolf, Domanyek József, Herczeg Vazul, Tóth Kovács András, Lengyel Géza és Matica Demeter csendőrök.

Névváltoztatás.

A m. kir. II. számú esendőrker let állományában:
Dutkon György ez. őrmester, a m. kir. belügyminiszter urnak. 1911 február 7-én 176,367/VI-a szám alatt kelt engedélye alapján, vezetéknévét „Lányi-ra” változtatta.

Házasságra lépett:

A m. kir. VIII. számú esendőrkerület állományában:
Nyíri Lajos ez. őrsvezető, L. Kovács Máriaival, 1911 márczius 28-án, Újfehértón.

PÁLYÁZATOK.

Egy hivatalozolgai állás a győri kir. törvényszéknél, esetleg a területén levő járásbíróóságok valamelyikénél. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz 360 korona, esetleg természetbeni lakás. Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a győri kir. törvényszék elnökéhez 1911 évi május hó 11-ig.

Egy irtoki állás a nagykanizsai kir. törvényszéknél. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 480 korona. Telekkönyvi vizsga. Négy középiskolai osztály. Kérvények a nagykanizsai kir. törvényszék elnökéhez 1911 május 10-ig.

Egy irtoki állás a gyöngyösi királyi törvényszéknél. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 480 korona. Négy középiskolai osztály. Magyar nyelv szóban és írásban. Telekkönyvi vizsga. Kérvények az egrí kir. törvényszék elnökéhez 1911 évi április hó 28-ig.

Egy irtoki állás a pécsi kir. törvényszéknél. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 640 korona. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a pécsi kir. törvényszék elnökéhez 1911 május 12-ig.

Egy irtoki állás az élesdi királyi járásbíróáságnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 320 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a nagyváradí kir. törvényszék elnökéhez 1911. évi május hó 1-ig.

Egy irtoki állás a hídalmási kir. járásbíróáságnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 320 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Hat havi próbaszolgálat. Kérvények a kolozsvári kir. törvényszék elnökéhez 1911 május 1-ig.

Egy irtoki állás az algyógyi királyi járásbíróáságnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 320 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a dévai kir. törvényszék elnökéhez 1911 évi május hó 5-ig.

Egy hivatalozolgai állás a nagybecskereki kir. járásbíróáságnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz 280 korona. Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban, a német, szerb és román nyelv szóban. Kérvények a nagybecskereki kir. törvényszék elnökéhez 1911 május 1-ig.

Két irtoki állás a brassói kir. törvényszéknél. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 640 korona. Négy középiskolai osztály. Magyar nyelv szóban és írásban. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a brassói kir. törvényszék elnökéhez 1911. évi ápr. hó 28-ig.

Egy fogházörmesteri állás a kaposvári kir. törvényszék fogházánál. Fizetés pótlékkal 1000 korona. Lakpénz 320 korona. Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a kaposvári kir. ügyészséghez 1911 ápr. 28-ig.

Egy fogházfelügyelői állás az ipolysági kir. törvényszéki fogházánál. Évi fizetés pótlékkal 1400 korona. Természetbeni lakás. A magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Kérvények az ipolysági királyi ügyészséghez 1911. évi május hó 17-ig.

A valódi híros 200 éves

**Pozsonyi Seehofer
növény-balzsam**

elismerett legjobb és legrégibb háziszser. Kítűnő mindama bajok ellen, melyek rossz emésztés vagy eldugulás folytán állottak elő, u. m. emésztési zavarok, májbaj, bélrenyheség, kólika, agyvérzéségénység, aranyér s hasonló bántalmak ellen. El kizárólag növényi alkatrészekből készült szer hatása kifogástalan és a testre jótékony, enyhe. Számátalan elismerő levél bizonyítja a Pozsonyi Seehofer növény-balzsam jóságát, melynek valódiságát a kék csomagolás és az itt látható vörösrák védjegy bizonyítja. Ugyeljünk a Földes aláírásra. Mindenütt kapható, a hol nines raktáron, rendeljük a :: ::

FÖLDES LÁSZLÓ VÖRÖSRÁK, gyógytáraból, POZSONY, MIHÁLY-UTCZA 49.

1 üveg ára 70 fillér. Utánvéttel 6 üveg 4 K 60 fill.

**VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, =
VI., Liszt Ferencz-tér 9.**

könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir. — csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára. —

...: Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dus választékban. ...:

Kiadásunkban megjelentek: Ör gazd. kezelési utasítás kérdés és feleletekben, ára 40 fill
Illeték szabályzat kérdés és feleletekben, ára 40 fill. Kivonat és utmutató az A¹a. jelzetű
Ügyviteli szabályzat I. részből, ára 30 fillér.